

การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*

Promoting Skills of Information Technology for Sangha Government in Kalasin Province

พระณัฐวุฒิ อภิปัญญา (พันทะลี), พระมหาวิรุธ วิโรจโน (นิลพิเชษ), พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย และชานธิป ศรีโท
Phra Nattawut Apipunyo (Phanthali), Phramaha Wiruth Wirojano (Ninpetch),
Phrakhru Sangkharak Thawi Aphayo and Chanathip Sritho
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pantalee200134go@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ พระสงฆ์ที่อยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 257 รูป โดยวิธีคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีระดับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test และค่า F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. พระสงฆ์มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

*ได้รับบทความ: 30 กรกฎาคม 2564; แก้ไขบทความ: 25 สิงหาคม 2564; ตอรับตีพิมพ์: 26 กันยายน 2564
Received: July 30, 2021; Revised: August 25, 2021; Accepted: September 26, 2021

2. ผลเปรียบเทียบการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสังกัดคณะสงฆ์ พรรษา ระดับการศึกษาทางธรรมและตำแหน่งทางคณะสงฆ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นระดับการศึกษาทางโลกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการวางแผนจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์

คำสำคัญ: การส่งเสริมทักษะ; การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ; การปกครองคณะสงฆ์

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the level of promotion of skills in using information technology of the administrative monks for Sangha governance of Kalasin Province 2) study and compare the promotion of skills in using information technology of the administrative monks for Sangha governance of Kalasin Province 3) study the recommendations on the promotion of skills in using information technology of the administrative monks for Sangha governance of Kalasin Province. It is a quantitative research. The sample group was 257 monks in Kalasin province by method of calculating the sample size according to the Taro Yamane formula. The data collection tool was a questionnaire on a 5-level estimation scale of 30 items with a confidence level of 0.81. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test. The statistical significance was set at the .05 level.

The results showed that:

1. The administrative Sangha has promoted the use of information technology was found that the overall level was at a high level. When considering each aspect was found that the ability to analyze information technology media with the highest average, followed by the application of information technology, the use of information technology and in terms of management of information technology was the least average.

2. Comparative results of promoting skills in using information technology of administrative sangha in Sangha governance of Kalasin Province Classified by Sangha

affiliation, age of monks, level of moral education and Sangha position were not statistically significantly different at the .05 level excepting secular education levels was statistically different at the .05 level.

3. Recommendations for promoting skills in using information technology of the administrative monks in Sangha governance of Kalasin Province as follow: Information technology budget should be allocated, there should be a plan to organize training on the use of information technology, there should have morals and ethics in the use of information technology media and there should apply information technology for public relations.

Keywords: skill promoting; use of information technology; Sangha governance

1. บทนำ

ศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การหลอมรวม และการเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสังคม อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน และได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information) เข้ามาใช้งาน ซึ่งจะเห็นได้จากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ทั้งภายนอกและภายในองค์กร เพื่อความรวดเร็วในการเก็บข้อมูล การสืบค้นข้อมูล ช่วยให้การบริหารจัดการในองค์กรสะดวกรวดเร็ว ช่วยลดค่าใช้จ่ายทางทรัพยากรด้านเอกสาร วัสดุสำนักงาน และจำนวนบุคลากร ทำให้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการทำงานในองค์กรทุกแห่งทั่วประเทศ (นิรุฒ ลิมตระกุล, 2554)

พระพุทธศาสนาได้ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว จนถึงยุคของโลกาภิวัตน์ (Globalization) ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า ทันสมัย และมีการผลิตเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง เป็นยุคที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร และทุกคนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไร้พรมแดน โดยไม่มีอุปสรรคด้านระยะเวลา ระยะทางมาปิดกั้น เป็นการเปิดความคิดและวิสัยทัศน์ของมนุษย์ให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น โดยจะสังเกตได้จากสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งส่วนมากจะถูกควบคุมด้วยระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้การทำงานสะดวกสบาย รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และลดค่าใช้จ่ายได้อย่างมาก (พรรัชชล ไตรพิริยะ, 2560) จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่า เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมากมาย แม้กระทั่งหน่วยงานทางการ

ปกครองคณะสงฆ์ในระดับพระสังฆาธิการเองก็มี การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยส่งเสริม ทักษะในการทำงานมากขึ้น โดยใช้เป็นเครื่องมือ ในหน่วยงานสำหรับทำงานต่างๆ เช่น การติดต่อ สื่อสาร การรับส่งข้อมูล การแก้ไขปัญหา และการ ตัดสินใจ ทำให้พระสังฆาธิการสามารถได้รับข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว เชื่อถือได้

โครงสร้างของพระสังฆาธิการ เมื่อสมัย ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้ทรง ตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พุทธศักราช 2484 ได้กำหนดให้มีมหาเถรสมาคม มีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ปกครองคณะสงฆ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้มีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 ให้มหาเถรสมาคมออกข้อบังคับ วางระเบียบ ออกคำสั่งมีมติและออกประกาศโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย และพระธรรมวินัย ดูแล พระสงฆ์ในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย มหาเถรสมาคมว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 23) พุทธศักราช 2541 โดยมีพระสังฆาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการของทางคณะสงฆ์ 6 ประการ คือ 1) ดำเนินการปกครองคณะสงฆ์ตาม พระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชา สมเด็จพระสังฆราช คำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน 2) ควบคุมและส่งเสริมการรักษาความเรียบร้อย ดึงงาม การศาสนศึกษา การศึกษา สงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ให้ดำเนินไปด้วยดี 3)

ระงับอธิกรณ์วินิจัยการลงนิคหกรรม วินิจฉัย ข้ออุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชั้นเจ้าคณะตำบล 4) แก้ไขข้อขัดข้องของเจ้าคณะตำบลให้เป็นไป โดยชอบ 5) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าคณะและ เจ้าอาวาส ตลอดถึงพระภิกษุสามเณรผู้อยู่ใต้บังคับ บัญชาหรืออยู่ในเขตปกครองของตน และชี้แจง แนะนำการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ เป็นไปโดยความเรียบร้อย 6) ตรวจสอบและประชุม พระสังฆาธิการในเขตปกครองของตน

พระสังฆาธิการมีอำนาจหน้าที่ที่มีความ สำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนาและช่วย สงเคราะห์สังคมตามวิถีทางและหลักธรรมใน พระพุทธศาสนา การที่จะทำให้พุทธศาสนาเจริญ รุ่งเรืองก้าวหน้า และมั่นคงยั่งยืนถาวรคู่ประเทศไทย ได้นั้นจะต้องมีพระสังฆาธิการเป็นส่วนหนึ่งในการ ช่วยจรรโลงพระพุทธศาสนา พระสังฆาธิการจึงมี บทบาทและหน้าที่ในการปกครองและบริหาร กิจการคณะสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะบ่งชี้ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวในการส่งเสริมกิจการพระพุทธ ศาสนาให้ยั่งยืนถาวรสืบต่อไป ก็ด้วยจะต้องอาศัย พระสังฆาธิการเป็นสำคัญ เนื่องจากพระสังฆาธิการ เป็นผู้ใกล้ชิดประชาชนโดยเฉพาะพระสังฆาธิการ ทุกระดับเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชนและมี บทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้วยแล้ว จึงจะต้องปรับบทบาทในด้านต่างๆ ให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน และต้องมีการ พัฒนาตนเองในด้านการศึกษาดูแลการชวนชวน ในหน้าที่ของตน และไม่ลืมที่จะพัฒนาคนอื่นหรือ พัฒนาชุมชนในสังคมนั้นด้วย (พระสุระ สนิทชัย

และรชพล ศรีขาวรส, 2562)

พระสังฆาธิการในฐานะเป็นผู้ปกครองทางคณะสงฆ์ ต้องมีความเกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศและนำไปใช้ในการปกครองคณะสงฆ์ในด้านการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะช่วยให้พระสังฆาธิการได้รับทักษะการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรับรู้ข่าวสารและรับส่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานคณะสงฆ์ จำเป็นอย่างมากที่จะต้องส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีมาปรับให้เหมาะสมกับงานบริหารจัดการของคณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์ ในส่วนของพระสังฆาธิการต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบการทำงานของเทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานแบบเดิม ทำให้เกิดเป็นกระบวนการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทางการปกครองคณะสงฆ์ได้เป็นอย่างมาก ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในทักษะการใช้เทคโนโลยีของพระสังฆาธิการอีกด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (หทัยชนก มาตย์แสง, 2557)

การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัด

กาฬสินธุ์ ทำให้การทำงานของคณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ ซึ่งพระสังฆาธิการจะต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ทักษะการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร และสามารถส่งข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์มือถือหรือผ่านคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมระบบอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการดำเนินงานของคณะสงฆ์ ทำให้การติดต่อสื่อสารกันง่ายสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วในสถานการณ์ที่ทั่วโลกกำลังประสบกันอยู่ คือ การระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารโดยปกติต้องปรับตัวให้เป็น new normal ซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการทำงาน แม้แต่พระสังฆาธิการเองอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีมากนัก จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในยุค disruption ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนไม่อาจปรับตัวได้ทัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลวิจัยมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานคณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์สืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการ

ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Research) และการศึกษาข้อมูลจากการลงพื้นที่วิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ที่อยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 719 รูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 257 รูปโดยผู้วิจัยได้หาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของพระสงฆ์ในจังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 18 อำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการตามขั้นตอน คือ 1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน นำเรียนเจ้าคณะจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 2) เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูล

ด้วยตนเอง โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังอย่างละเอียดและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จากแบบสอบถาม จำนวน 257 ชุด แล้วนำมาทำการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลโดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ 1) สถิติพรรณนา จะเป็นการวิเคราะห์ขั้นตอนที่นำเสนอการพรรณนาลักษณะของข้อมูลสถิติที่ใช้ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติร้อยละและค่าความถี่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) 2) สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ข้อมูลข้อเสนอแนะผู้ศึกษาจะใช้วิธีจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกันและแจกแจงความถี่แล้วพรรณนาความ

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ในการปกครอง

คณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 257 รูป ส่วนใหญ่ สังกัดมหานิกาย จำนวน 187 รูป คิดเป็นร้อยละ 72.8 มีพรรษาระหว่าง 21-39 พรรษาจำนวน 162 รูป คิดเป็นร้อยละ 63.0 มีการศึกษานักธรรม จำนวน 224 รูป คิดเป็นร้อยละ 87.2 มีระดับมัธยมศึกษา จำนวน 109 รูป คิดเป็นร้อยละ 42.4 มีตำแหน่ง เจ้าอาวาส จำนวน 151 รูป คิดเป็นร้อยละ 58.8

2. การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.48$) รองลงมา คือ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.46$) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.41$) และด้านการจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.31$)

3. การเปรียบเทียบการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) สังกัดคณะสงฆ์ พบว่า การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสังกัดคณะสงฆ์ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 2) พรรษา พบว่า การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามพรรษาโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 3) ระดับการศึกษาทางธรรม พบว่า การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษาทางธรรมโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 4) ระดับการศึกษาทางโลก พบว่า การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษาทางโลก พบว่า โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความสามารถในการวิเคราะห์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ตำแหน่งทางคณะสงฆ์พบว่า การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งทางคณะสงฆ์ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน มีดังนี้พระสังฆาธิการควรจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการวางแผนจัดอบรมการใช้เทคโนโลยี ควรมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยี และควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์ เช่น การประชาสัมพันธ์งานคณะสงฆ์ งานกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของชริสา พรหมรังสี (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสินธพ ศรีลาร์ักษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า สภาพปัญหาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. การส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสังกัดคณะสงฆ์พรรษา ระดับการศึกษาทางธรรม ระดับการศึกษาทางโลก ตำแหน่งทางคณะสงฆ์มีการส่งเสริมทักษะ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน ผลการวิจัยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปปรากฏดังนี้

2.1 พระสังฆาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสังกัดคณะสงฆ์ต่างกัมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ เพ็ชรมาก และนุชจรี บุญเกต (2560, หน้า 357-368) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชุมชนของคณะสงฆ์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า คณะสงฆ์ที่มีสังกัดคณะสงฆ์ต่างกัมีการใช้ ICT ไม่แตกต่างกัน

2.2 พระสังฆาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีพรรษาต่างกัมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ เพ็ชรมาก และนุชจรี บุญเกต (2560, หน้า 357-368) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชุมชนของคณะสงฆ์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่าคณะสงฆ์ที่มีอายุต่างกัมีการใช้ ICT ไม่แตกต่างกัน

2.3 พระสังฆาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีการศึกษาทางธรรมต่างกัมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ เพ็ชรมาก

และนุชจรี บุญเกต (2560, หน้า 357-368) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชุมชนของคณะสงฆ์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า คณะสงฆ์ที่มีระดับการศึกษาทางธรรมแตกต่างกัน มีการใช้ ICT แตกต่างกัน

2.4 พระสังฆาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีการศึกษาทางโลกต่างกันมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกรสา แพน้อย (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

2.5 พระสังฆาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีตำแหน่งทางคณะสงฆ์ต่างกัน มีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในการปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ ช่างหลอม (2557) ได้ทำวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งหน้าที่และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กระตุ้นให้พระสังฆาธิการที่อยู่ใต้การปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการส่งเสริมทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เช่น สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สนับสนุนให้พระสังฆาธิการมีทักษะการพิมพ์เอกสาร

1.2 ควรกำหนดนโยบายด้านการจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเขตปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยให้พระสังฆาธิการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยี กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการงานด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน โดยติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ

2.1 จัดโครงการอบรมการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดทักษะการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก Application Line, Facebook, Youtube เป็นต้น รวมถึงจัดทำเว็บไซต์ โดยใช้เว็บไซต์สำเร็จรูปอย่างง่ายเพื่อเผยแพร่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และกิจกรรมต่างๆ ของพระสังฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ศึกษาเรื่องการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสังฆาธิการในเขต

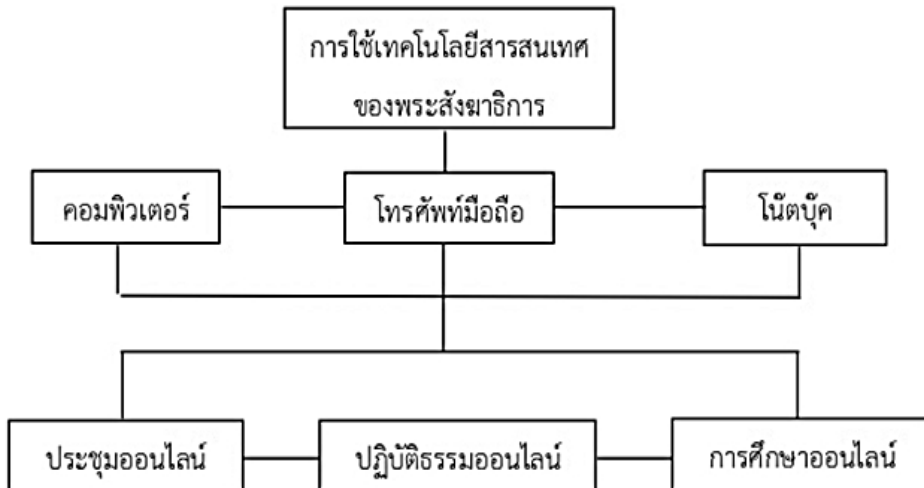

ปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม

3.2 คว้าศีกษาเรื่องการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศีกษาวิจัยมาพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพระสงฆ์ฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ พระสงฆ์ฆาธิการได้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ร่วมกับการทำงานของคณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์เพิ่มขึ้น ในระยะนี้ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 19 ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กนกรวรรณ ช่างหลอม. (2557). ปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการตามความเห็นของผู้บริหารสถานศีกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศีกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.

กรสา แพน้อย. (2556). ปัญหาของนักศีกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

- ชรัสสา พรหมรังสี. (2557). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นิรุฒ ลิ่มตระกูล. (2554). การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มสมรรถนะองค์กร กรณีศึกษานาคารกสิกรไทยในเขต 45. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรรัชชล ไตรพิริยะ. (2560). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานด้านวิชาการของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 เวียงเก่าแสนภูวิทยาประสาท. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พระสุระ สนิทชัย และรชพล ศรีขาวรส. (2562). บทบาทพระสงฆ์ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมวิชาการระดับชาติ, ครั้งที่ 6 วันที่ 30 มีนาคม 2562. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สมเกียรติ เพ็ชรมาก และนุชจรี บุญเกต. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อชุมชนของคณะสงฆ์ จังหวัดสุรินทร์. วารสารการวิจัยกาละลองคำ, 11(3), 357-368.
- สินธพ ศรีลารักษ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- หทัยชนก มาตย์แสงและคณะ. (2557). การบริหารงานระบบสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. เข้าถึงได้จาก <http://www.ojs.mcu.ac.th/index.php/jmcukk/article/view/2127>

